

Misszió az el nem értekért, 1. rész

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Apostolok cselekedetei 17;
Róma 1:18-25; 1Korinthus 2:2

„Az Isten, aki teremtette a világot és mindazt, ami abban van, mivelhogy ő mennynek és földnek ura, kézzel csinált templomokban nem lakik” (ApCsel 17:24).

Pál athéni tevékenysége kapcsán Lukács ezt írja: „Mindennap vitakozott a zsinagógában az istenfélő zsidókkal, a piacon pedig azokkal, akiket ott talált” (ApCsel 17:17, ÚRK). Az apostolnak az lett volna a legkényelmesebb, ha saját vérei, a zsidók között dolgozik, de nem elégedett meg azzal, hogy csak közöttük hirdesse az Igét. Arra kapott elhívást, hogy másokat is elérjen.

Megtehetette volna, hogy csak az „istenfélő” pogányokhoz megy, akiknek a világnézete már jelentősen megváltozott. Nekik volt bibliai alapjuk, amelyre Pál építhetett, persze még meg kellett ismerniük Istent, akit féltek, aki nem más, mint Jézus, a Messiás.

Ám nem így tett. Miközben Athénban, a filozófiájáról híres városban tartózkodott, igyekezett elérni az ottani embereket is. Közülük sokan teljesen más háttérrel és világnézettel rendelkeztek, mint a héberek, nem ismerték szent történelmüket, ami az alapját képezte a hitnek, amire Pál el akarta vezetni őket.

Hogyan igyekezett elérni ezeket az embereket, és mit tanulhatunk az erőfeszítéseiből?

EGY IZRAELITA ATHÉNBAN

Olvassuk el ApCsel 17:1-16 verseit! Hogyan került az apostol Athénba? Miként reagált arra, amit ott talált?

Athén városa „*bálványokkal van tele*” (ApCsel 17:16). Pál ismerte saját népének történelmét és hajlamát a bálványimádásra (még a szüntelen figyelemzetetések ellenére is), és felkavarta a városban talált bálványok látványa. Vitathatatlanul az athéniak iránti együttérzés motiválta, akik bűneikben halnak meg, ha nem ismerik meg az igaz Istent.

A városaink ma is tele vannak bálványokkal, még ha ezek kevésbé nyilvánvalóak is, mint amiket Pál látott. Sajnos sok hívő képes úgy végigsétálni egy településen, hogy ott a bálványok a legkisebb reakciót sem váltják ki belőlük. Pál azonban annyira ráhangolódott a Szentlélekre, hogy cselekednie kellett. Egyes hívőkkel ellentétben, akik nem értették, hogy az evangélium az egész világnak szól, ő tudta, hogy Isten az athéniak üdvösségét is akarja. Megértette: az egész világra kiterjedő misszió lényege az, hogy elvigyék az evangéliumot azokhoz, akikhez még nem jutott el, beleértve a bálványimádó pogányokat és az Athén utcáit megtöltő filozófusokat is. Ezért Pál gyakran elment a piacterekre és találkozott az emberekkel. Úgy is mondhatnánk, hogy ő alakította meg az első Globális Missziós Tanulmányi Központot: a piactereken tanulmányozta és próbálta ki azokat a módszereket, amelyekkel el lehet érni a pogányok szívét és elméjét. Tudta, hogy az athéniakat nem közelítheti meg ugyanúgy, mint a zsidókat vagy akár az istenfélő pogányokat. Az itt lakóknak nem Izrael Istene vagy népe között végzett cselekedetei jelentették a kiindulópontot. Bármennyire is központi szerepet játszottak ezek a fogalmak és hittételek a zsidók számára, sőt még az istenfélő pogányok számára is, az athéni piactéren találkozó embereknek semmit sem jelentettek. Ezért teljesen új megközelítésre volt szükség.

Ma gyakran olyan embereket próbálunk elérni, akik hátterében semmi közös nincs azzal, amit mi „zsidó-keresztény” örökségnek nevezünk. Ezért Pálhoz hasonlóan nekünk is alkalmazkodnunk kell ezekhez az adottságokhoz. Ami Buenos Airesben jól működik, Bangkokban (vagy Magyarországon – a ford.) abszolút haszontalan lehet.

Milyen bálványoknak hódolnak az emberek a környezetünkben? Hogyan nyithatod meg a szemüket, hogy meglássák azok értelmetlenségét?

PÁL AZ AREOPÁGOSZON

Pál, mivel Istentől kapta a megbízását, mindenhol hirdette az evangéliumot. Így tett Athénban is.

Olvassuk el ApCsel 17:18-21 verseit! Hogyan reagáltak a piacon a pogányok Pál beszédére és kérdéseire?

Nyilvánvaló, hogy az idegen Istenség hirdetésével Pál nagy hatást tett ezekre az emberekre a piactéren (ApCsel 17:18). Elvitték az Areopágoszra, a városnak arra a részére, ahol jogi és vallási kérdésekben ítéleztek – bár nem úgy tűnt, mintha bármiféle peres ügye lett volna. Csak meghallgatni akarták őt és „új tanítását” (ApCsel 17:19). Nehéz lett volna figyelmen kívül hagyni valakit, aki olyan ékesszóló, szenvedélyes és intelligens, mint Pál, még akkor is, ha az eszmék, amelyeket hirdetett, igen furcsának tunktek a számukra. ApCsel 17:21 szerint az „athéniaknak” más dolguk sem volt, mint a legújabb eszmék meghallgatása és megbeszélése. Lukács vajon lustasággal vádolta őket? Nem valószínű. Tapasztalt gondolkodók és vitakozók voltak. Végtére is a görög társadalom olyan embereket termelt ki, mint Szókratész, Platón és Arisztotelész – filozófusokat, akiknek a hatása egészen napjainkig terjed. Athént évszázadokon át az intellektuális és filozófiai gondolkodás központjának tekintették. Bár e gondolkodók közül nem volt mindenki ateista (és itt ne a mai értelemben vett ateistákra gondoljunk), számos filozófiai elképzelésük gyökeresen eltért a kereszténység tanításaitól. Nehéz például helyet találni az epikureusok és a stoikusok filozófiájában a feltámadt Messiásnak. Athénban Pál arra számított, hogy a Szentlélek felhasználhatja tudását és szónoki képességeit, amelyeket Gamáliel iskolájában sajátított el. Azonban az athéni utcákon megszerzett „képzése” volt az, amit a Szentlélek leginkább használhatott. „Legbölcsebb hallgatói is csodálkoztak, amikor érveléseit hallgatták. Jártasnak mutatkozott művészi alkotásaikban, irodalmukban és vallásukban” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 158. o.).

Pál a pogányokkal és filozófusokkal szerzett athéni tapasztalatai után ezt írta a korinthusiaknak: „*elhatároztam, hogy nem akarok másról tudni köztetek, csak Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettéről*” (1Kor 2:2, ÚRK). Mi ebben a tanulság számunkra? Mennyire kapjon központi szerepet az üzenetünkben Krisztus, függetlenül attól, hogy kinek prédikálunk?

PÁL ÉS AZ ISMERETLEN ISTEN

Figyeljük meg, hogy Pál nem becsmérli az athéniak hamis vallását és hamis isteneit! Ehelyett minden jót elmondott, amit csak talált, ha mégoly keveset is, és abból kovácsolt tőkét.

Olvassuk el ApCsel 17:22-23 verseit! Mit tett az apostol? Hogyan akarta az embereket elérni az evangéliummal?

„Athéni férfiak! Minden tekintetben nagyon vallásosnak tekintelek titeket” (ApCsel 17:22, ÚRK). Pál elismeréssel szólt a pogányokhoz. A vallásuk minden szempontból téves volt, ő mégis dicsérte az odaadásukat, mert még a nem helytálló szellemiség iránti elkötelezettség is jobb, mintha egyáltalán nem törődtek volna a lelki dolgokkal.

Majd így folytatta: „mert amikor bejártam és megszemléltem szentélyeiteket...” (ApCsel 17:23, ÚRK). Elmondta, miként tanulmányozta az athéniak vallását, amivel tiszteletet közvetített irántuk. Nem nyomult rájuk önjelölt szakértőként olyan válaszokkal, hogyan kellene megváltozniuk. Pedig ő valóban szakértő volt, ismerte a válaszokat, amelyekre ezeknek az embereknek szükségük volt. Mégsem így mutatkozott be, különben azonnal visszautasították volna. Fellépése miatt úgy tekintettek rá, mint aki törődik velük és a javukat akarja.

Kommentálva az egyik feliratot - „Ismeretlen Istennek” (ApCsel 17:23) - felhasználta azt, amit közös alapnak lehetett tekinteni. Az athéniaknak volt istenhitük (sok istenben hittek), ami nagyszerű kezdet volt (akkoriban nem mindenki hitt az istenekben) és megnyithatta az utat a mélyebb beszélgetéshez. Nem gúnyolta az ismeretlen istennek címzett oltár képtelenségét, ehelyett értékelte és csodálta a népet, amely annyira nagy gondot fordított a spirituális dolgokra, hogy fáradságot és költséget nem kímélve imádozott valamit, amit még csak nem is ismert, nehogy valaki kimaradjon az istenek közül.

Tévút volt ez? De még mennyire! Viszont témát kínált. Kezdetben az volt a fontos, hogy odaadók voltak abban, amit értettek. Pál ezt ismerte fel, ez volt az a téma, amivel a Szentlélek dolgozhatott. Az apostol megtalálta azt a pontot, ami felkelthette az érdeklődésüket.

Milyen hidak és kapcsolódási pontok jutnak az eszedbe, amelyek lehetőséget nyithatnak a mélyebb beszélgetésre azokkal, akikkel kapcsolatba kerülsz?

AZ „ÚJ ISTEN” BEMUTATÁSA

Miután sikerült felkeltenie az athéniak figyelmét, hallgatósága tekintetét a mennyek Istene felé irányította.

Olvassuk el ApCsel 17:24-27 verseit! Milyen megközelítést használt ekkor, hogy elérje ez embereket?

Pál szavai megkapóak lehetnek a nép számára, amely annyira törődött a lelki dolgokkal, hogy oltárt épített egy ismeretlen istennek. A Teremtő Isten nem templomban lakik, nincs szüksége semmire az emberektől. Ő az, aki biztosítja a szükségleteinket. A görög mitológiától áthatott kultúrában az isteneket kiszámíthatatlannak, önzőnek és kegyetlennek tartották, tehát csodálatosan hangozhatott egy olyan Isten gondolata, mint akiről Pál szólt. Az emberek megtették az első kis lépéseket a szeretet Istene felé. Tény, hogy az Isten, akit ők nem ismertek, megismerhető, ráadásul éppen azt akarja, hogy megismerjék. Pál valószínűleg sokkal többet mondott az Areopágoszon annál, mint amit Lukács lejegyzett. Terjedelmi okok miatt valószínűleg csak összefoglalta a beszédét. Ez esetben az eddig olvasott fogalmak mindegyikét részletesebben kifejthette az apostol. Bontsuk hát részekre a beszédét mi is!

1. Először is dicsérte a lelki dolgokat érintő tudatosságukat és őszinteségüket.
2. Ezután megmutatta, hogy tanulmányozta a hitüket, és talált valamit, amit tisztel abból.
3. Majd elmondott nekik egy konkrét dolgot, amit a vallásuk tanulmányozása során fedezett fel, amit ők bevallottan nem értettek.
4. Ezt követően Istennek olyan tulajdonságáról beszélt, amiről tudta, hogy szükséges megismerniük: hogy Isten létezik, szereti őket és nincs megsze tőlük.
5. A beszéde végén figyelmeztette őket, hogy mit jelent elutasítani az általuk eddig nem ismert Isten ismeretét.

Az apostol olyan mélységekig ment el velük a témában, amennyire csak tudott. Ha ilyen messzire el tudta vezetni őket, akkor igen jól tudott velük haladni.

Figyeljük meg, hogy Pál a teremtett világra és Istenre mint Teremtőre hivatkozik (lásd még Róm 1:18-25)! Miért jó ez a megközelítés a legtöbb ember esetében, legalábbis kezdetben? Mi mutat határozottan Istenre a teremtett világban?

ÁTLÉPNI EGY HATÁRT

Olvassuk el ApCsel 17:24-34 verseit! Mivel folytatja Pál a tanúságtételét?

A szakasz egyik érdekessége, hogy Pál a saját íróiktól idéz olyasmit, ami sokban hasonlít a bibliai igazsághoz, ezzel segített felkelteni a hallgatók figyelmét. Az ismerős szövegek révén közös platformot teremt a hallgatósággal azért, hogy tovább lendíthesse a beszélgetést. Amikor a hallgatók hitével egybecsengő dolgokat keresünk és rámutatunk a közös pontokra, az remek lehetőség arra, hogy elérjük őket.

Amint megfigyelhetjük, Pál a közös pontokat arra használja, hogy oda jusson el általuk, ahova eredetileg is akart: Jézus feltámadásához és a reményhez, amelyet ez kínál nekik. Lukács lejegyezi, hogyan reagáltak az athéniak Pál záró szavaira a feltámadásról. Néhányan gúnyolódtak a dolgon, mások újra hallani akarták, egyesek azonban hittek neki. A történet kulcseleme, hogy *valójában mindannyian meghallgatták*. Pál éppen ezt szerette volna kezdetől fogva.

Tudjuk, nem mindenki fogadja el az evangéliumot, de mindent meg kell tenni, amit csak lehet, hogy tisztában legyenek azzal, mit utasítanak el. Pál elérte az athéniak között választott módszere és a tőlük, általuk tanultak remekbe szabott stratégiai használata által, hogy nyitott elmével fogadták a tanítását annak az Istennek a létezéséről, akit eddig nem ismertek, ám aki őket is teremtette. Ez az Isten szereti őket és azt akarja, hogy végre megismerjék, kegyelmes hozzájuk az elutasításuk ellenére is. Azonban az ítélet napja közeleg. Amennyiben mindez hihetetlennek is hangozna, Krisztus feltámadása bizonyítékot szolgáltat.

Amikor az emberek hallották és megértették az üzenetet, választaniuk kellett: vagy nyíltan elvetik, vagy tovább vizsgálódnak annak igazságtartalma felől. Néhányan e második utat választották és Jézus követői lettek (ApCsel 17:34).

Kihívás: Kérd imában Isten vezetését az életedben, hogy mutassa meg, miként tehetsz bizonyosságot egy ismerősödnél!

Kihívásra fel! Térképezd fel a szociális médiát mint lehetséges „Areopágoszt”, hogy bemutathasd az evangéliumot a nem hívőknek, olyan tisztán és diszkréten, ahogy Pál tette!

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Az egyik legfontosabb tanulsága Pál Areopágoszon megélt tapasztalatának, ahogy a helyszínen vizsgálta meg, miként érhetne el egy Istenben nem hívó csoportot. Ennek az lett az eredménye, hogy hívők egy kis köre alakult meg Athénban.

„Az apostol szavainak, magatartásának, helyzetének leírása, ahogy azt az ihletett toll felvázolja minden következő nemzeték számára, bizonyoságot tesz megingathatatlan bizalmáról, az egyedüllétben és a nehézségben tanúsított bátorságáról, valamint győzelméről, melyet a kereszténységért a pogányság nagyon kemény szívében kivívott.

Pál szavai az ismeret kincseit tárják az egyház elé. Olyan helyzetben volt, amikor könnyen mondhatott volna olyat, ami büszke hallgatóit felingerli, önmagát pedig nehéz helyzetbe hozza. Ha beszédében meggondolatlanul isteneiket és városuk nagy embereit közvetlenül támadja, Szókratész sorsa fenyegeti. Azonban isteni szeretetből fakadó tapintattal igyekezett gondolataikat a pogány istenségektől óvatosan eltéríteni, kinyilatkoztatván előttük az igaz Istent, akit nem ismertek” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 160. o.).

Az emberekkel kialakított közvetlen kapcsolattal, kultúrájuk és vallásuk tanulmányozásával, illetve a tisztelettel Pálnak sikerült emlékezeteset alkotnia Athénban, ami értékes tudás az egyház számára. *Tartózkodott attól, hogy ingerelje a hallgatóit.* Ez önmagában is jelentős, Isten által ihletett dolog volt. Ellen White szerint az ismeretnek ez olyan kincse, amelyre az egyháznak figyelni kell.

Megbeszélendő kérdések:

1. Ha Pál athéni történetét egyfajta modellként tekintjük, mi legyen az első lépés, amikor valaki evangelizációs munkát kezd egy városban?
2. Milyen viselkedést várnak el egy kereszténytől, aki hidakat akar építeni az emberekhez egy városban, ahol nem ismerik Istent?
3. A modernkori bálványok provokációjával szembesülve milyen viselkedés kerülendő (különösen először), amikor olyanok között kezdünk munkát, akik bálványokat imádnak?
4. Pál mondhatott volna csak annyit, hogy Isten szereti az athéniakat, és az üzenet mindenkinek tetszett volna. A feltámadás történetével azonban átlépett egy határvonalat, elgondolkodásra készítette az embereket az addig mondottakról. Szükség volt erre? Ha igen, miért? Ha nem, miért nem?

PESZT RÁHEL: TÖMJÉN

Gyönyör van a szememben, ha Téged néz,
hála a számban, mint a méz
egy virágos csészényi teában.
Sugárzó örömet lehelsz arcomra,
tükrot és társat adtál másokban,
csak a Lelkedben élek és lélegzem,
Te tettél élővé egészen.

Erőt adtál a szavaimba,
színt a lelkembe,
reményt az álmaimba,
szeretetet a lényembe.

Köszönöm, hogy hallhattam, szagolhattam,
sírhattam, simíthattam,
érezhettem, érthettem,
ízlelhettem, élhettem,
és hogy láthatlak, Istenem, az örök életben.